

gezondheid

De ooi bleef liggen en bekommerde zich niet meer om haar hongerige lammeren

Uierontsteking

Een hobbyhouder belde 's ochtends tijdens het spreekuur. Drie lammeren, een week of zes oud, waren sinds de dag ervoor erg onrustig terwijl de ooi weinig leek te mankeren. Ze bleek een milde vorm van mastitis te hebben.

TEKST: DRS. B.A. HEIL (DIERENARTS IN LOCHEM), ILLUSTRATIE: ELS VAN DEN BERG

In de loop van de ochtend kwam ik bij de schapenhouder. Het probleem was al snel duidelijk. De drie lammeren waarover gebeld was, kwamen direct aangerend en bleven maar mekkeren. De ooi leek niet veel om de lammeren te geven en bleef liggen tegen de drinkbak, afgezonderd van de rest van de kudde. De andere drie ooiën en lammeren trokken zich niet veel aan van mijn komst en graasden rustig door. Omdat de lammeren nog erg actief waren, begon ik mijn klinisch onderzoek bij de ooi. De eigenaar vertelde me dat ze tot een dag of wat geleden goed voor haar lammeren had gezorgd. Op mij maakte de ooi een (te) rustige indruk, ze liet haar kop wat hangen en was wat aan de magere kant. Ze had een temperatuur van 39,7 graden Celsius, haar hartslag en ademhaling waren wat aan de hoge kant, haar slijmvliezen waren mooi roze, de pens werkte nog redelijk en de darmen borrelde nog voldoende. Tot nog toe was er dus weinig afwijkends te vinden aan de ooi. Bij controle van de uier kwam de oorzaak voor de hongerige lammeren tevoorschijn: de rechter uierhelft was gezwollen en had meerdere harde plekken, de melk bevatte witte klonten. De ooi had dus uierontsteking, ofwel mastitis. Acute mastitis waarbij de ooi zelf niet doodziek is, komt zelden voor. Meestal uit mastitis zich bij het schaap als blauwuier, waarbij de ooi in een erg korte tijd ernstig ziek wordt en in ongeveer de helft van de gevallen ook doodgaat.

Deze keer hadden de ooi en de eigenaar geluk, het ging om een milde vorm van mastitis.

Om een gerichte behandeling in te kunnen stellen heb ik een melkmonster meegenomen om de veroorzakende bacterie vast te stellen en een antibiogram te kunnen maken. De uitslag zou een dag later bekend zijn, maar zo lang wilde ik de ooi niet laten wachten. In afwachting van de uitslag heb ik haar alvast behandeld. Omdat de ooi niet erg ziek was, verwachtte ik niet dat de uierontsteking veroorzaakt werd door E. Coli of Staphylococcus aureus; deze uiten zich vaak als blauwuier.

De ooi kreeg een ontstekingsremmer/pijnstiller, en een specifieke penicilline in de spier en in de besmette uierhelft.

De voorlopige behandeling hoefde niet aangepast te worden. De volgende ochtend groeide namelijk duidelijk Streptococcus agalactiae op de plaat van het melkmonster en de schapenhouder meldde me dat de ooi aan de beterende hand was. Na de uitkomst van het antibiogram was er duidelijk resistentie en matige gevoeligheid voor enkele antibiotica. Gelukkig was de bacterie wel goed gevoelig voor de ingestelde behandeling en kon de ooi hierop blijven.

Uierontsteking komt bij de ooi zelden voor. Preventief is er weinig aan te doen. Bij mastitis is het vooral belangrijk dat er snel een diagnose wordt gesteld en met een behandeling wordt begonnen. <<